

Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen

April 2012

INLEIDING

Leraren op school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgt de schoolleiding soms het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van leraren gevraagd zoals het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Leraren begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn.

Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken.

Leraren en schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden.

In dit protocol geven wij aan waar onze grenzen liggen, en welke afspraken wij hanteren ten aanzien van medicijnverstrekking en medisch handelen.

Wij onderscheiden drie situaties:

- Het kind wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Medische handelingen

De eerste situatie laat de school en de leraar geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de leraar moet direct bepalen hoe hij moet handelen.

Bij de tweede en de derde situatie kan de schoolleiding kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling. Voor de individuele leraar geldt altijd dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

Op de volgende pagina's wordt elk onderdeel beschreven.

1. Het kind wordt ziek op school.

Regelmatig komt een kind 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van hoofd- buik- of oorpijn. Ook kan het bijvoorbeeld door een insect geprikt worden. In zijn algemeenheid is een leraar niet deskundig om een juiste diagnose te stellen.

De leerkracht zal, in geval van ziekte, altijd contact op moeten nemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het gebracht worden, moet het naar de huisarts, etc.?).

Ook wanneer een leraar inschat dat het kind bij een eenvoudig middel gebaat is, dan zoekt de leerkracht altijd eerst contact met de ouders. De ouders wordt toestemming gevraagd om een bepaald middel te verstrekken. De leerkracht maakt hiervan een aantekening in het BHV logboek. (Bedrijfshulpverlening)

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen de medicijnen niet met toestemming van de ouders verstrekt worden. De leraar kan dan besluiten, na overleg met de bedrijfshulpverlener, om zelf een eenvoudig middel te geven.

Daarnaast moet hij inschatten of niet alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. Bij twijfel raadplegen wij altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft zaak het kind voortdurend te observeren. Ook nu wordt er een aantekening gemaakt in het BHV logboek

Uitgangspunt op De Hoorn is:

Een kind dat ziek is moet naar huis!!

Medicijnen worden niet verstrekt zonder toestemming van de ouders.

Als ouders niet te bereiken zijn, kan er een eenvoudig middel gegeven worden in overleg met de BHV-er.

2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan pufjes voor astma, antibiotica, of zetpillen bij toevallen. Ouders vragen dan aan de leraar deze middelen wil verstrekken. In deze situatie geven de ouders dus in principe ook toestemming om de medicijnen te geven.

In dit geval moet deze toestemming schriftelijk vastgelegd worden. Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden. Hiervoor gebruiken wij het formulier van de GGD. (Zie bijlage)

Ouders geven hierdoor duidelijk aan wat zij van de schoolleiding en de leraren verwachten en die weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Een leerkracht heeft altijd het recht om te weigeren als hij/zij vindt dat het hij/zij niet bekwaam genoeg is.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

Enkele aandachtspunten:

- Wij nemen de medicijnen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.
- De leerkracht noteert, per keer, op een aftekenlijst dat het medicijn aan het betreffende kind gegeven is.
- Mocht de situatie zich voordoen dat het kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn belt de leerkracht direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis.

In de klassenmap bevindt zich het toestemmingsformulier en een kopie zit in het logboek van de BHV. De leerkracht is er verantwoordelijk voor dat dit formulier op de goede plaats opgeborgen zit. In geval van duo-partners, vervanging ivm ADV of ziekte moet de vervangende leerkracht duidelijke instructies hebben. De BHV-ers moeten op de hoogte zijn en eventueel de taak van de eigen leerkracht kunnen overnemen of de vervanger kunnen inlichten.

3. Medische handelingen

Het is van groot belang dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Gelukkig zien steeds meer scholen in hoe belangrijk het is voor het psychosociaal welbevinden van het langdurig zieke kind om, indien mogelijk, naar school te gaan.

Medische handelingen

In hoog uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan schoolleiding en leraren vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door de Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders wel eens een beroep op de school en de leraren gedaan.

Wanneer wordt overgegaan tot het uitvoeren van ingrijpende medische handelingen zijn de scholen en met name het schoolbestuur verantwoordelijk. In principe is een leerkracht niet bevoegd om een medische handeling te verrichten. Hij/zij moet hiervoor een, door een arts afgegeven, bekwaamheidsverklaring kunnen overleggen.

In geval ouders met een dergelijk verzoek op school komen, zullen wij in overleg met ons bestuur een beslissing nemen.

Verklaring

Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

(naam leerling):

geboortedatum:

adres:

postcode en plaats:

naam ouder(s)/verzorger(s):

telefoon thuis:

telefoon werk:

naam huisarts:

telefoon:

naam specialist:

telefoon:

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

Naam van het medicijn:

.....
.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

.....uur
.....uur
.....uur
.....uur

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

.....
.....

Dosering van het medicijn:

Wijze van toediening:

Ook ommezijde invullen

Wijze van bewaren:

Controle op vervaldatum door: ----- (naam)
functie: -----

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leraar die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

naam: -----
ouder/verzorger: -----
plaats: -----
datum: -----
Handtekening: -----

MEDICIJNINSTRUCTIE

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op: -----(datum)

DOOR: -----

Naam: -----

functie: -----

van: ----- (instelling)

AAN: -----

naam: -----

functie: -----

van: ----- (naam school en plaats)